

Memorandwm Esboniadol ar gyfer Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol, Profion cyn Ymadael ac Atebolrwydd Gweithredwyr) (Cymru) (Diwygio) 2021

Lluniwyd y Memorandwm Esboniadol hwn gan Lywodraeth Cymru ac fe'i gosodir gerbron Senedd Cymru ar y cyd â'r is-ddeddfwriaeth uchod ac yn unol â Rheol Sefydlog 27.1.

Datganiad y Gweinidog

Yn fy marn i, mae'r Memorandwm Esboniadol hwn yn rhoi darlun teg a rhesymol o effaith ddisgwyliedig Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol, Profion cyn Ymadael ac Atebolrwydd Gweithredwyr) (Cymru) (Diwygio) 2021

Vaughan Gething
Y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

15 Ionawr 2021

1. Disgrifiad

Yn ddarostyngedig i esemptiadau penodedig, tan 10 Gorffennaf 2020, roedd Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Teithio Rhyngwladol) (Cymru) 2020 (“Y Rheoliadau Teithio Rhyngwladol”) yn ei gwneud yn ofynnol i bob teithiwr sy’n cyrraedd Cymru o’r tu allan i’r Ardal Deithio Gyffredin (h.y. yr ardal ffiniau agored sy’n cynnwys y Deyrnas Unedig, Ynysoedd y Sianel, Ynys Manaw a Gweriniaeth Iwerddon) ddarparu ei fanylion cyswllt a gwybodaeth am ei daith – ac ynysu am gyfnod o 14 o ddiwrnodau.

Mae'r Rheoliadau hyn yn diwygio'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol er mwyn cyflwyno mesurau pellach i ddiogelu iechyd y cyhoedd, a hynny ar ffurf cynllun profi cyn ymadael, a fydd yn ei gwneud yn ofynnol i bawb sy'n cyrraedd Cymru o'r tu allan i'r ardal deithio gyffredin feddu ar hysbysiad o brawf coronafeirws negatif.

Mae'r Rheoliadau hyn hefyd yn cyflwyno gofyniad newydd ar weithredwyr gwasanaethau teithwyr rhyngwladol sy'n cyrraedd Cymru o'r tu allan i'r ardal deithio gyffredin i sicrhau bod teithwyr ar wasanaethau o'r fath yn meddu ar hysbysiad o ganlyniad prawf negatif. Bydd torri'r gofyniad hwn yn drosedd.

2. Materion o ddiddordeb arbennig i'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

Dod i rym

Yn unol ag adrannau 11A(4) o Ddeddf Offerynnau Statudol 1946, hysbyswyd y Llywydd nad yw'r Rheoliadau yn cydymffurfio â'r confensiwn 21 o ddiwrnodau. Roedd hyn yn angenrheidiol oherwydd yr angen i weithredu'n gyflym ac ar sail pedair gwlad er mwyn darparu amddiffyniad pellach yn yr ymdrech i atal perygl i iechyd y cyhoedd oddi wrth bobl sy'n teithio i Gymru o'r tu allan i'r ardal deithio gyffredin, yn enwedig mewn perthynas ag ymddangosiad amrywiolion newydd sy'n peri pryder.

Y Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol

Mae'r diwygiadau i'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol a'r darpariaethau ynghylch y gofyniad ar weithredwyr sydd yn y Rheoliadau hyn yn parhau'n gyson â'r ffaith fod y Rheoliadau Teithio Rhyngwladol yn cyffwrdd â hawliau unigol o dan Ddeddf Hawliau Dynol 1998 a Siarter Hawliau Sylfaenol Ewrop; mae'r Llywodraeth o'r farn y gellir eu cyfiawnhau at ddiben atal lledaeniad clefydau heintus a/neu y caniateir ymyriad ar y sail ei fod yn anelu at gyflawni nod dilys, sef diogelu iechyd y cyhoedd. Mae'r Llywodraeth o'r farn hefyd eu bod yn gymesur.

3. Y cefndir deddfwriaethol

Mae Deddf Iechyd y Cyhoedd (Rheoli Clefydau) 1984 (“Deddf 1984”), a rheoliadau a wnaed oddi tani, yn darparu fframwaith deddfwriaethol ar gyfer diogelu iechyd yng Nghymru a Lloegr. Gwneir y Rheoliadau drwy ddibynnu ar y pwerau yn adrannau 45B, 45F(2) a 45P(2) o Ddeddf 1984. Mae'r Memorandwm Esboniadol ar gyfer y Rheoliadau Teithio Rhyngwladol yn rhoi rhagor o wybodaeth am y pwerau hyn.

4. Diben y ddeddfwriaeth a'r effaith y bwriedir iddi ei chael

Cafodd y Rheoliadau Teithio Rhyngwladol eu gwneud ar 5 Mehefin 2020 a daethant i rym ar 8 Mehefin 2020 mewn ymateb i'r bygythiad difrifol ac uniongyrchol i iechyd y cyhoedd a berir gan fynychder a lledaeniad syndrom anadlol aciwt difrifol coronafeirws 2 (SARS-CoV-2). Cafodd y Rheoliadau Diogelu Iechyd (Coronafeirws, Gwybodaeth Iechyd y Cyhoedd i Bobl sy'n Teithio i Gymru etc.) 2020 eu gwneud ar 15 Mehefin, a daethant i rym ar 17 Mehefin. Maent yn gosod rhwymedigaethau ar weithredwyr gwasanaethau teithwyr rhyngwladol sy'n cyrraedd Cymru o'r tu allan i'r ardal deithio gyffredin i sicrhau bod teithwyr yn teithio ar y gwasanaethau hynny yn cael gwybod am eu rhwymedigaethau o dan y Rheoliadau Teithio Rhyngwladol i ddarparu gwybodaeth a, lle y bo'n berthnasol, i hunanynysu ar ôl dychwelyd i Gymru.

Caiff y ddwy set o Reoliadau eu hadolygu'n rheolaidd ac fel rhan o'r ymdrech barhaus i atal perygl i iechyd y cyhoedd mewn cysylltiad â lledaeniad y coronafeirws yng nghyd-destun teithio rhyngwladol, penderfynwyd y dylai teithwyr sy'n cyrraedd Cymru o'r tu allan i'r ardal deithio gyffredin feddu ar ganlyniad prawf coronafeirws negatif. Mae'r diwygiadau i'r Rheoliadau Teithio Rhyngwladol a wneir gan y Rheoliadau hyn yn cyflwyno'r gofyniad newydd hwn a manylion y prawf a'r hysbysiad sy'n ofynnol. Mae'r Rheoliadau hyn hefyd yn cyflwyno dyletswydd gyfatebol ar weithredwyr gwasanaethau teithwyr rhyngwladol i sicrhau bod teithwyr sy'n teithio ar y gwasanaethau hyn yn meddu ar hysbysiad o brawf negatif.

Mae'r gofynion newydd mewn perthynas â phrofi cyn ymadael yn dod i rym ar gyfer unrhyw deithwyr sy'n cyrraedd Cymru o 4.00am ddydd Llun 18 Ionawr.

Mae Gweinidogion Cymru o'r farn fod y darpariaethau a'r diwygiadau sydd yn y rheoliadau hyn yn gymesur â'r hyn y maent yn ceisio ei gyflawni, sef ymateb i fygythiad difrifol ac uniongyrchol i iechyd y cyhoedd.

5. Ymgynghori

Oherwydd y bygythiad difrifol ac uniongyrchol sy'n deillio o'r coronafeirws a'r angen am ymateb iechyd y cyhoedd brys, ni chynhaliwyd unrhyw ymgynghoriad cyhoeddus mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn.

6. Aseiad Effaith Rheoleiddiol

Ni chynhaliwyd unrhyw aseiad effaith rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn oherwydd yr angen i'w rhoi ar waith ar fyrder i ymdrin â bygythiad difrifol ac uniongyrchol i iechyd y cyhoedd.